

مقدمه

درس جامعه‌شناسی در دوره دوم متوسطه، شامل سه کتاب است. در جامعه‌شناسی (۱)، از جهان اجتماعی و هویت و فرهنگ، سخن گفته شده است. در کتاب جامعه‌شناسی (۲)، کلان‌ترین پدیده اجتماعی، یعنی نظام جهانی بررسی می‌شود و جامعه‌شناسی (۳) نیز، به تحلیل علوم و پدیده‌های اجتماعی می‌پردازد.

شبهات بیش از حد مطالب و مفاهیم کتاب درسی و تأکید طراحان سؤال بر این شبهات، باعث دشواری سؤالات این درس در کنکورهای اخیر شده است. برخلاف بسیاری از درس‌های رشته علوم انسانی، بازنویسی کتاب‌های درسی جامعه‌شناسی در نظام جدید، چندان موجب تغییر محتوای اصلی این درس نشده است.

در کنکورهای سراسری ۶ سال گذشته سؤالات چندقسمتی، موردی و ارتباط میان مفاهیم، غالب سؤالات کنکور را تشکیل می‌دهد. یافتن روابط علی و معلولی، توجه به تقدم و تأخر وقایع، بررسی نتایج و آثار موضوعات و رخدادها و همچنین تحلیل نظریه‌ها و سیر ظهور و افول و پیامدهای آن‌ها، از نکات برجسته‌ای بوده است که بیش‌تر مورد توجه قرار گرفته‌اند.

اصول و ویژگی‌های کتاب:

الف) درخت دانش: در ابتدای هر فصل یک نمای کلی از درس‌ها، به‌منظور نظم بخشیدن به مطالعه، انسجام فکری و همچنین برای مشخص کردن مسیر مطالعاتی ارائه شده است.

ب) درسنامه: در آغاز هر درس، مطابق متن کتاب درسی، درس‌نامه‌هایی به‌صورت جامع و کاربردی نگارش یافته‌است. بررسی خطبه‌خط همه مباحث، استفاده از روش طبقه‌بندی مطالب به‌وسیله جدول و نمودار، بررسی مطالب کاربردی برای پاسخ‌گویی به تست‌ها در قالب نکات، پاسخ‌گویی به تمامی فعالیت‌های مهم کتاب درسی، تحلیل و آموزش تمامی نکات مهم بخش «بخوانیم و بدانیم»، توجه به زیرنویس عکس‌ها و ارتباط آن با سرفصل‌های کتاب درسی، برخی از ویژگی‌های درسنامه این کتاب است.

ج) سؤالات شناسنامه‌دار:

کنکورهای سراسری داخل و خارج از کشور: نظر به تغییرات مباحث درسی کتاب جامعه‌شناسی، در این کتاب ۱۱۲ سؤال از کنکورهای سراسری داخل و خارج از کشور سال‌های قبل گزینش شده‌اند.

سؤالات آزمون‌های کانون: تعداد ۱۰۱۵ تست از آزمون‌های کانون سال‌های قبل انتخاب شده‌اند. در گزینش این سؤالات، پوشش حداکثری مطالب کتاب درسی جدید مورد توجه قرار گرفته است؛ لذا برخی سؤالات در بعضی موارد تغییراتی نیز داشته‌اند.

سؤالات مرتبط با متن کتاب درسی: برای پوشش کامل مطالب کتاب درسی، ۳۷۳ سؤال تألیفی نیز در این کتاب قرار داده‌ایم. در طراحی این سؤالات تلاش مؤلفان بر این بوده است که تمامی تیپ‌های سؤالات که از مطالب کتاب درسی جدید امکان طراحی دارند، پوشش داده شود. در جامعه‌شناسی (۳) با توجه به جدید بودن مطالب، سؤالات تألیفی بیش‌تری وجود دارد. لازم به ذکر است، در طراحی و گزینش سؤالات، تیپ‌بندی‌های موجود در کنکور ۹۸ لحاظ شده است و تمامی سؤالات کتاب، مطابق با این تیپ‌بندی‌ها به‌روزرسانی شده است.

د) پیمانهای بودن سؤالات کتاب: سؤالات این کتاب براساس موضوعات موجود در کتاب درسی، در قالب پیمانهای ۱۰ یا ۲۰

سؤالی ارائه شده است. (۶۲ پیمانۀ ۱۰ سؤالی و ۴۴ پیمانۀ ۲۰ سؤالی)

پیمانهای بودن سؤالات مزیت‌هایی دارد، از جمله :

مدیریت و مهندسی برنامه شخصی مطالعه و تمرین (ایجاد نظم در مطالعه)؛ دانش‌آموزان با توجه به تعداد پیمانهای هر مبحث، راحت‌تر می‌توانند زمان خود را برای مطالعه هر مبحث تنظیم کنند. ضمن این‌که تعداد پیمانهای هر مبحث با توجه به اهمیت آن انتخاب شده است تا در هر موضوع، تعداد سؤالات متناسب با آن در اختیار دانش‌آموز قرار گیرد.

پرهیز از افراط و تفریط؛ وجود پیمانها در کتاب، سبب شده است که مؤلفان کتاب به اندازه‌ای اهمیت که موضوعات دارند، سؤال ارائه کنند.

اختصاص دادن زمان مناسب برای هر درس بر حسب توانایی‌ها و نیازهای شخصی

تقسیم مطالعه مباحث بر اساس پیمانها در بازه دو هفته‌ای بین آزمون‌ها

پوشش تمامی مطالب در یک ترکیب بهینه از سؤالات؛ در پیمانهای هر مبحث، طیف کاملی از تیپ‌های سؤالات مربوط به آن مبحث در نظر گرفته شده است که با توجه به مباحث کتاب جامعه‌شناسی از خستگی دانش‌آموز در حین مطالعه جلوگیری کند.

ه) آزمون‌های جمع‌بندی: در پایان تمامی فصل‌ها، یک آزمون جمع‌بندی ۲۰ سؤالی شامل سؤالات ترکیبی، برای تثبیت بیشتر

مطالب و سنجش آموخته‌های دانش‌آموزان ارائه شده است. (۸ پیمانۀ ۲۰ سؤالی)

و) آزمون‌های ویژه برترها: در پایان هر کتاب، یک آزمون ۲۰ سؤالی ویژه ترازهای برتر قرار داده شده است. (۳ پیمانۀ ۲۰ سؤالی)

ز) پاسخ‌های تشریحی: در پاسخ‌های تشریحی اولاً سعی شده است پاسخ‌ها به صورت کامل و دقیق نوشته شود تا دانش‌آموزان برای

فهم پاسخ‌های نیاز به مراجعه دوباره به درس‌نامه‌ها نداشته باشند و ثانیاً بیش‌تر گزینه‌های نادرست تشریح شده‌اند تا دام‌های آموزشی هر مبحث بهتر شناخته شود.

اگر در خصوص مطالب ارائه‌شده در این کتاب پیشنهاد یا انتقادی دارید می‌توانید از طریق آدرس ایمیل 4ensani@gmail.com با

ما در میان بگذارید.

هیأت مؤلفان